

ظرفیت‌شناسی بسیج در ساماندهی ارزشی محیط (مطالعه موردی: تفریح‌گاه‌های شهری)

نویسنده: رضا سلیمانی پور^۱

فصلنامه (علمی-تخصصی) مطهر، سال پانزدهم، شماره ۴۵، تابستان ۱۳۹۷

چکیده

هدف این پژوهش، ظرفیت‌شناسی فعالیت‌های بسیج، در ساماندهی ارزشی محیط با مطالعه موردی: تفریح‌گاه‌های شهری است. تحقیق حاضر، از لحاظ هدف، یک تحقیق کاربردی، از لحاظ روش، جزء تحقیقات توصیفی از نوع همبستگی و از لحاظ شیوه گردآوری داده‌ها، یک تحقیق کمی (پیمایشی) می‌باشد. جامعه آماری، شامل فرمانده پایگاه بسیج، مسئولین فرهنگی پایگاه بسیج و امامان جماعت به تعداد ۵۵ می‌باشد. با توجه به محدود بودن جامعه آماری، تابع حجم نمونه نبوده و به صورت سرشماری، کل جامعه آماری در سبد تحقیق قرار گرفت. روش گردآوری اطلاعات، به صورت کتابخانه‌ای و میدانی، انجام پذیرفته است. برای جمع‌آوری اطلاعات، از پرسش‌نامه استاندارد با ارزش‌گذاری طیف لیکرت پنج‌تایی و به تعداد ۵۵ نفر در بین جامعه آماری، توزیع گردیده است. روای پرسش‌نامه با استفاده از نظرات خبرگان و استاد راهنما و استاد مشاور، به روش صوری تأیید گردید. پایای پرسش‌نامه، از طریق پیش‌آزمون و باروش ضریب آلفای کرونباخ، بالای ۰٫۷ بود که نشان از تأیید آن دارد. کلیه داده‌ها در نرم‌افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفته است. جهت توزیع داده‌ها (نرمال بودن یا غیر نرمال بودن داده‌ها) از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف استفاده گردید. کلیه داده‌ها با استفاده از آزمون‌های آماری توصیفی (متغیرهای جمعیت‌شناختی) و آزمون‌های آماری تحلیلی، به منظور آزمون فرضیات تحقیق، از آزمون t تک‌نمونه‌ای، به منظور رتبه‌بندی متغیرهای مستقل تأثیرگذار بر متغیر وابسته، از آزمون فریدمن و در نهایت از آزمون f پیرسون و آزمون f و معادله رگرسیون یک خطی ساده، برای تحلیل همبستگی تفکیکی و نیمه تفکیکی، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. نتایج حاصل از تحقیق، نشان از تأییدیه کلیه فرضیات تحقیق دارد.

واژگان کلیدی: ظرفیت‌شناسی، بسیج، ساماندهی ارزشی محیط، شهری.

۱. کارشناس ارشد ارتباطات و ترویج فرهنگ دینی، مجتمع آموزش عالی شهید محلاتی. Email: reza41889901@gmail.com

در عصر کنونی، تحولات شگرف دانش مدیریت، وجود نظام ارزیابی را اجتناب‌ناپذیر نموده است؛ فقدان نظام ارزیابی در ابعاد مختلف سازمان، اعم از ارزیابی در استفاده از منابع و امکانات، کارکنان، اهداف و استراتژی‌ها؛ به عنوان یکی از آسیب‌های سازمان، قلمداد می‌شود. هر سازمان، به منظور آگاهی از میزان مطلوبیت و مقبولیت فعالیت‌های خود، بالاخص در محیط‌های پیچیده و پویا، نیاز مبرم به نظام ارزیابی دارد (عادلی، ۱۳۸۴: ۱۲۵). مؤسسات و سازمان‌ها و دستگاه‌های کشوری و لشکری، با هر مأموریت، رسالت، اهداف و چشم‌اندازی که دارند، نهایتاً در یک قلمرو ملی و یا بین‌المللی عمل می‌کنند و ملزم به پاسخگویی به مشتریان، ارباب رجوع و ذی‌نفعان هستند. بنابراین، بررسی نتایج عملکرد، یک فرآیند مهم راهبردی تلقی می‌شود. ارائه خدمات و تولید محصولات متعدد و تأمین هزینه‌ها از محل منابع، حساسیت کافی را برای بررسی تحقق اهداف، بهبود مستمر کیفیت، ارتقای رضایت‌مندی مشتری و شهروندان، ارتقای عملکرد سازمان و مدیریت و کارکنان، ایجاد کرده است. در صورتی که ارزیابی عملکرد، با دیدگاه فرآیندی و به‌طور صحیح و مستمر انجام شود، موجب ارتقا و پاسخگویی دستگاه‌های اجرایی و اعتماد عمومی به عملکرد سازمان‌ها و کارآیی و اثربخشی می‌شود. کیفیت و اثربخشی مدیریت نظام اجرایی، عامل حیاتی و مهم در تحقق برنامه‌های توسعه و کامیابی و رفاه ملت‌ها است. بالا بودن هزینه سازمان‌های دولتی برای ارائه خدمات و محصولات گوناگون و تهیه و تأمین این هزینه‌ها از بیع عمومی که روز به روز، محدودتر و کمتر می‌شود و پایین بودن اثربخشی این سازمان‌ها، دولت‌ها را به این فکر انداخته است که تحقق اهداف سازمان‌های دولتی را مورد توجه قرار دهند. توجه به نتایج و تحقق اهداف، بهبود مستمر کیفیت خدمات و محصولات و هزینه‌های دولتی، ارائه می‌کنند و همچنین تأمین رضایت شهروندان، انجام هدفمند امور در سازمان‌های دولتی، توجه به عملکرد مدیریت و ارزیابی آن را الزامی می‌سازد. ارزیابی عملکرد، سال‌های متمادی است که در بخش دولتی در اغلب کشورهای جهان پیشرفته و تعدادی از کشورهای در حال توسعه، مرسوم گردیده است در این کشورها، تصویب قوانین خاص ارزیابی عملکرد، جزء الزامات، محسوب می‌شود. توجه به جایگاه قانونی ارزیابی عملکرد در کشورها و صرف نظر از حد و مرزی که بابت آن، در نظر گرفته می‌شود، ضرورت ارزیابی اعمال و تصمیمات مدیران و عملکرد دستگاه‌ها، در شرایطی که به دلیل محدودیت امکانات، خواست‌ها و تقاضاهای در حال افزایش اقتصادی و اجتماعی از سوی آحاد مختلف جامعه در برابر دولت‌ها قرار دارد، شرط پاسخگویی به نیازهای مطرح شده و دستیابی به هدف‌های پیشرفت و توسعه و برقراری نوعی تعادل بین تقاضا و استفاده از منابع جامعه، از طریق ارزیابی و نظارت مستمر و جامع، قلمداد می‌گردد.

رفتارها، برآمده از شرایع می‌باشد. رفتارهای مثبت و منفی، برآیند بسترها و اُمی‌باشد. رفتارها گاه، ارزشی و گاه، ضد ارزشی می‌باشند و ساماندهی ارزشی فضای محیطی برای نهادها و دستگاه‌های فرهنگی، به عنوان یک اصل، محسوب شود. مساجد و پایگاه‌های بسیج، از جمله دستگاه‌ها و نهادهایی هستند با فعالیت‌های متنوع فرهنگی، که سعی در ساماندهی ارزشی محیط دارند و این مهم، به عنوان هدف اصلی و غایی این تحقیق می‌باشد که فعالیت‌های بسیج مساجد را در ساماندهی ارزشی محیط، مورد ارزیابی قرار دهیم.

۲. بیان مسأله

با وقوع انقلاب اسلامی و تأسیس جمهوری اسلامی، بازسازی هویت‌های فرهنگی و سیاسی، به صورت مهمترین دغدغه دولت انقلابی درآمد. دین، به عنوان مؤلفه اصلی هویت فرهنگی، نقش مهمی در بازسازی هویت فرهنگی و سیاسی ایران، ایفا می‌نماید؛ بدون آنکه، فرآیند نوسازی، به طور کامل در همه جنبه‌های حیات، طرد شود. از این نقطه نظر، همه جنبه‌های حیات انسان ایرانی، منعکس‌کننده باورهای اسلامی و دینی می‌باشد. بنابراین، پاکسازی جامعه ایرانی از آجامعه شبه مدرن و احیای ارزش‌های اسلامی، در دستور کار نظام اسلامی ایران، قرار گرفت. فرآیند جامعه‌پذیری دینی در قالب اجرای برنامه قبلی و یا اجرا برنامه‌های دینی جدید، تداوم یافت و سازمان‌ها و نهادهای جدیدی برای اجرای این برنامه‌ها، تأسیس شدند و پس از انقلاب ۱۳۵۷، برای نیل به اهداف فوق‌الذکر، تلاش‌های زیادی از سوی آن‌ها انجام گرفت. با این وجود، بین اهداف برنامه دینی اجرا شده در این مدت و نتایج آن‌ها در جامعه، فاصله زیادی وجود دارد. این دغدغه‌ها در سال‌های اخیر، دو چندان شده است؛ چرا فته می‌شود بین اهداف تبلیغات دینی از سوی نهادهای مسئول جامعه‌پذیری دین، همچون مساجد و بسیج موجود در محلات و نتایج آن‌ها در جامعه، فاصله زیادی دیده می‌شود. مساجد، جزء مهمترین پایگاه‌های تأثیرگذار در تحولات فرهنگی قرن گذشته، در ایران بوده است و پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز پایگاه بسیج مساجد، پیکره اصلی بسیج را تشکیل می‌دهد و حوزه نفوذ اولیه این پایگاه، در شهروندان محلات اشد. بسیج محلات یا به عبارت بهتر پایگاه‌های موجود در مساجد محلات، مهمترین و تأثیرگذارترین بخش در جذب نوجوانان و جوانان انقلابی، متعهد و ولایتی بوده است. این مراکز، به دلیل همجواری با مساجد و بهره‌گیری از برکات موجود در مساجد، یکی از مهمترین بخش‌ها در ترویج دین و ولایت‌مداری و جلوگیری از ایجاد فساد و یک نیروی بازدارنده در سال‌های اخیر بوده است. ولی متأسفانه، امروزه با ظهور فن‌آوری‌های جدید، جامعه‌های مجازی و اینترنت و دسترسی خیلی راحت

جوانان به این امکانات و اشغال ذهن آن‌ها، از تأثیرگذاری این مراکز، کاسته شده است. سازمان بسیج مستضعفین در سال ۱۳۹۵، در سطح کشور بیش از صد هزار حوزه مقاومت، پایگاه و واحدهای مختلف در بخش‌های مختلف داشته است؛ اما سؤال مهم این است که آیا این مراکز، توانسته‌اند با فعالیت‌های فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، دینی و اقتصادی، جلوی هجوم و هجوم فن‌آور های نوظهور را بگیرند؟ آیا توانسته‌اند هم ارز و هم پا با این فن‌آوری‌ها، جلو رفته و بتوانند با آن‌ها رقابت کرده و نوجوانان و جوانان کشور را به سوی خود و در نهایت، به سوی دین، رهبری و ولایت‌مداری بکشند؟ چرا در جامعه امروزی، باید گرایش به سوی شبکه‌های مجازی، اینترنت و یا مسائل دیگر، بیشتر از گرایش به سوی پایگاه‌های بسیج باشد؟

در غیاب تحقیقات تجربی و دقیق، گاه قضاوت‌های مختلفی در این زمینه، صورت گرفته است که از دقت کافی برخوردار نبوده است. گرچه این پایگاه‌ها در گذشته، نقش آفرینی در عرصه آموزش، اطلاع‌رسانی و حتی سرگرمی، بر عهده داشته‌اند؛ اما امروزه، با شرایط جدید و فن‌آوری‌های جدید، آیا توانسته است وظیفه خود را به درستی انجام دهد؟ این تحقیق، به دنبال آن است تا ضمن سنجش میزان موفقیت پایگاه بسیج مساجد در ارزشی کردن محیط (محله)، در شرایط فعلی و عوامل مؤثر بر موفقیت یا عدم موفقیت و شناسایی و راهکارهای عملی مناسب برای ارتقای سطح تأثیرگذاری پایگاه بسیج مساجد، در ارزشی نمودن محیط، ارائه دهد. بدین ترتیب، ضمن ارائه تصویری شفاف از وضعیت اسلامی سازی محیط، کارکردهای بسیج مساجد، مورد تجزیه و تحلیل، قرار می‌گیرد. نتیجه این تحقیق، یک نوع ارزیابی از عملکرد پایگاه های بسیج مساجد، در حوزه اسلامی سازی است که به دنبال آن، عملکرد باید مدیریت شود و برای مدیریت بهتر، راهکارهایی برای تقویت عملکرد پایگاه بسیج در حوزه ارزشی کردن محیط (محله)، ارائه می‌شود.

۳. اهداف پژوهش

۳-۱. هدف اصلی

ظرفیت‌شناسی بسیج، در ساماندهی ارزشی محیط (تفریح‌گاه‌های شهری).

۳-۲. اهداف فرعی

۱. تعیین میزان تأثیر فعالیت‌های فرهنگی پایگاه بسیج، در ارزشی نمودن فضای تفریح‌گاه‌های شهری.
۲. تعیین میزان تأثیر فعالیت‌های اجتماعی پایگاه بسیج، در ارزشی نمودن فضای تفریح‌گاه‌های شهری.

۳. تعیین میزان
تفریح‌گاه‌های شهری.
۴. تعیین میزان
تفریح‌گاه‌های شهری.
۵. تعیین میزان
تفریح‌گاه‌های شهری.
۶. تعیین میزان
تفریح‌گاه‌های شهری.
۷. تعیین میزان
تفریح‌گاه‌های شهری.

۴. فرضیه‌های پژوهش

۴-۱. فرضیه اصلی

ظرفیت‌های بسیج در ساماندهی ارزشی محیط در پایگاه‌های بسیج شهری، تأثیر دارد.

۴-۲. فرضیه‌های فرعی

۱. فعالیت‌های فرهنگی پایگاه بسیج در ارزشی‌سازی فضای محیط، تأثیر دارد.
۲. فعالیت‌های اجتماعی پایگاه بسیج، در ارزشی نمودن فضای محله، تأثیر دارد.
۳. فعالیت‌های سیاسی پایگاه بسیج، در ارزشی نمودن فضای محله، تأثیر دارد.
۴. فعالیت‌های اقتصادی پایگاه بسیج، در ارزشی نمودن فضای محله، تأثیر دارد.
۵. فعالیت‌های دینی پایگاه بسیج، در ارزشی نمودن فضای محله، تأثیر دارد.
۶. فعالیت‌های آموزشی پایگاه بسیج، در ارزشی نمودن فضای محله، تأثیر دارد.
۷. فعالیت‌های تبلیغی پایگاه بسیج، در ارزشی نمودن فضای محله، تأثیر دارد.

۵. مبانی نظری

۵-۱. تعریف بسیج

بسیج به لحاظ لغوی به معنای سامان و اسباب ساز و سازمان جنگ، عزم و اراده، آماده شدن و آماده ساختن نیروهای نظامی یک کشور برای جنگ می‌باشد (دهخدا، ۱۳۷۲: ۱۲۰).

در اساسنامه سازمان بسیج مستضعفین، بسیج را به این صورت تعریف کرده‌اند: «بسیج، نهادی است تحت فرماندهی مقام معظم رهبری که هدف آن، نگهبانی از انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن و جهاد در راه خدا و گسترش حاکمیت قانون خدا در جهان، طبق قوانین جمهوری اسلامی ایران و تقویت کامل بنیه دفاعی، از طریق همکاری با سایر

نیروهای مسلح و همچنین کمک به مردم، هنگام بروز بلا و حوادث غیر مترقبه» (معاونت راهبردی سپاه، ۱۳۶۲: ۱۸۰).

۵-۲. مسجد

واژه مسجد، به معنی سجده گاه، مکان سجده و به تعبیر عام، عبادت گاه می باشد. مسجد، اسم عرفی است و در آن، معنی لغوی به کار رفته است (عمید، ۱۳۶۹: ۱۰۹۶). در اسلام و قرآن، از عبادت گاه ملل سابق نیز به مسجد نامبرده شده است.

۵-۳. محله

به اجتماع ساکن و متمرکز در یک منطقه یا محله کوچک که در داخل یک مکان بزرگ تر مانند شهر، شهرک و... باشد را «محله» گویند (نعیمی، ۱۳۹۰: ۵۲).

۵-۴. ساماندهی

در لغت، به معنای مرتب سازی، تنظیم، ترتیب دادن، آراستن، مرتب کردن، نظم دادن (تغییر شکل دادن یک چیز به منظور اصلاح آن) آمده است (دهخدا).

۵-۵. فعالیت

به معنای پرکاری، تلاش، جدیت، سخت کوشی، کار، کوشش، مشغله است (عمید، ۱۳۹۴: ۱۵۴).

۵-۶. ظرفیت شناسی

خت فعالیت ها و سیل های موجود (بالفعل و بالقوه) در جامعه هدف را «ظرفیت شناسی» گویند (دهخدا، ۱۳۷۲: ۲۲۱).

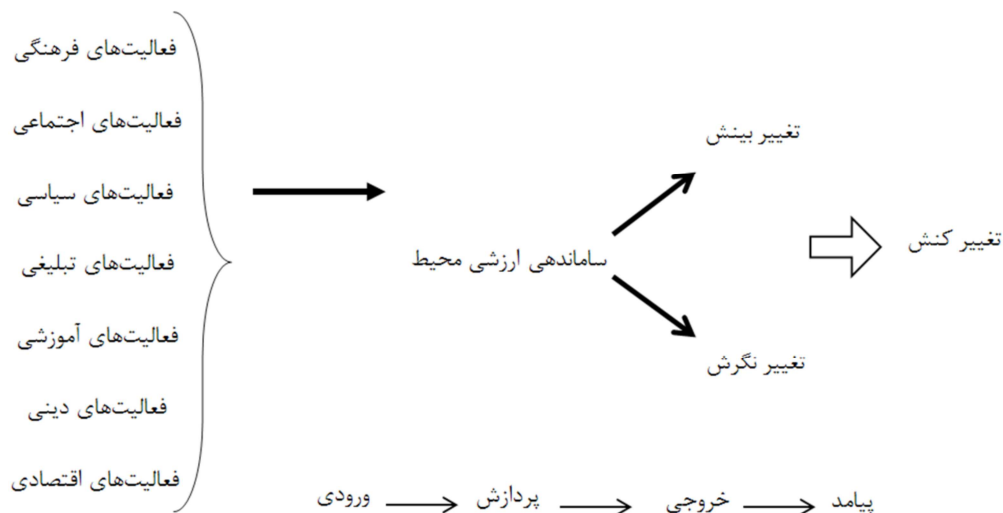
۵-۷. شهری

به معنی شهر سلطنتی، مرکز سلطنت و دینی، از کهن ترین شهرهای جهان و منطقه بیست تهران امروز است. زادگاه زرتشت، پیامبر ایران، مرکز مهم سیاسی دینی و اقتصادی، در طول تاریخ ایران تا به امروز. تاریخ پیدایش ری، به زمان اقوام آریایی می رسد و ری، از تمام شهرهای ماد، بزرگ تر بود. جمعیت این شهر، در سرشماری نفوس و مسکن سال ۹۵ مرکز آمار ایران، ۳۴۹۵۰۰ نفر می باشد.

شهرری، امروز یکی از مناطق تهران، به حساب می آید و طبق تقسیمات مناطق شهر تهران، جزء منطقه ۲۰ است. ری، در لغت به معنای شهر سلطنتی است. ساکن و اهل ری را رازی می نامند. ری در دوره ای، پایتخت ایران بوده است. این شهر در طول تاریخ، به نام مختلفی خوانده می شده است؛ از جمله: راکس (رکس)، راگز، راگا، رغه، ارشکیه، رام اردشیر، ام البلاد، ری شهر، شیخ البلاد و محمدیه از نام هایی بودند که در هر دوره، به مناسبتی با یکی از این نام ها، خوانده می شده است. بنابر آنچه که در اوستا آمده، ری،

سیزدهمین شهری است که در جهان، ساخته شده است. تاریخ سکونت در این شهر، به ۸۰۰۰ سال پیش از میلاد، برمی‌گردد (کریمیان، ۱۳۴۵: ۷۰-۷۱).

۶. مدل مفهومی پژوهش

شکل شماره ۱- مدل مفهومی پژوهش

۷. روش تحقیق

با توجه به اینکه پژوهش حاضر، در زمره تحقیقات اجتماعی، محسوب می‌شود و برای پاسخگویی به سؤالات تحقیق، باید به اذهان فعالان و خبرگان عرصه بسیج و فرهنگ بسیجی، مراجعه شود. این نحوه از این فرآیند تحقیق، روش پیمایشی در اجتماع را در ذهن متبادر می‌کند.

روشی که در آن، محقق پس از ساخت فرضیات، دست به آفریدن آن‌ها، در قالب پرسش‌نامه یا مصاحبه در جامعه (اعم از مبتدیان به مسأله و یا فعالان و آگاهان به آن) به روش پیمایشی، اقدام می‌نماید.

۸. یافته‌های توصیفی

با توجه به جذب افراد غیر همسو، از طریق بسیج مساجد، ای طور به نظر می‌رسد ۷,۳٪ افراد، معتقدند این میزان، خیلی کم؛ ۱۸,۲٪، اعتقاد به کم بودن جذب، ۳,۶٪، آن را متوسط، ارزیابی می‌کنند. همچنین ۱۸,۲٪، اعتقاد به جذب زیاد افراد غیر همسو، از طریق بسیج مساجد داشته و ۵۲,۷٪ نیز، این میزان را خیلی زیاد می‌دانند.

با توجه به کارآمدی پایگاه بسیج در رشد و ارتقاء ارزش‌های دینی و انقلابی، طبق آمار به دست آمده، ۷,۳٪ معتقدند که پایگاه‌ها برای ارتقاء این ارزش‌ها، بی‌تأثیر است و ۳,۶٪ از پاسخگویان، به کم بودن اثربخشی نظر داده‌اند. ۱۶,۴٪، اعتقاد به متوسط

بودن این میزان دارند و ۳۸,۲٪ از نظر دهندگان، به تأثیر زیاد و ۳۴,۵٪ باقیمانده، به تأثیر حداکثری، اعتقاد دارند.

طبق برآورد ۷,۳٪ از شرکت کنندگان در نظرسنجی، به بی تأثیری بسیج مساجد، در ارتقاء فرهنگ، حجاب و عفاف معتقدند. ۱۰,۹٪ نیز این تأثیر را کم دانسته‌اند و ۱۸,۲٪، آن را متوسط، ارزیابی نموده‌اند. در حالی که ۳۰,۹٪، تأثیر بسیج مساجد، در نهادینه کردن فرهنگ، حجاب و عفاف را زیاد و ۳۲,۷٪، خیلی زیاد برآورد کرده‌اند.

۱۸٪ از پاسخگویان، معتقدند از طریق بسیج مساجد، نمی‌توان مشکلات و معضلات محله، اعم از فقر فرهنگی، بی‌سوادی، بدحجابی، اعتیاد، سرقت و بی‌کاری را کاهش داد. همچنین ۹,۱٪ نیز این اثرگذاری را کم، توصیف کرده‌اند. اما ۳۰,۹٪، تأثیرات بسیج مساجد را به‌طور متوسط و حتی ۲۵,۵٪، زیاد دانسته‌اند و این در حالی است که ۱۸٪ از مردم، آن را خیلی مؤثر، ارزیابی می‌کنند.

۱۲,۷٪ مردم، بسیج مساجد را در سوق دادن مراکز فرهنگی اجتماعی محله (کتابخانه، آموزشگاه، کافی‌نت، سینما و ...) در راستای ارزشی نمودن، ناتوان و ۱۲,۷٪ نیز آن را کم می‌دانند. ۱۸,۲٪، تأثیرگذاری آن را متوسط ارزیابی کرده و به زعم ۴۱,۸٪، بسیج مساجد به میزان قابل قبولی، مؤثر بوده و حتی به نظر ۱۴,۵٪، بسیار موفق بوده‌اند.

۵,۵٪ از پاسخ دهندگان، اقدامات پایگاه بسیج در جهت بهبود و ارتقاء وضعیت فرهنگی و اجتماعی محله را ضعیف و ۱۲,۷٪، کم‌اثر دانسته‌اند؛ در حالی که ۲۷,۳٪، متوسط می‌دانند. از طرفی، ۲۷,۳٪، این تأثیرات را زیاد و ۲۷,۳٪ باقیمانده نیز آن را بسیار مؤثر، تلقی نموده‌اند.

با توجه به آمار به دست آمده از نرم افزار Spss، ۹,۱٪ افراد، معتقدند که پایگاه‌های مساجد در محلات، قادر به شناسایی عناصر غیر همسو و معاند با نظام اسلامی نمی‌باشند و تلاش در جهت همسو کردن این افراد را ندارند. ۱۸,۲٪ معتقدند این میزان کم بوده و ۲۰٪ آن را متوسط ارزیابی کرده‌اند. همچنین ۳۲,۷٪ اعتقاد دارند بسیج مساجد و محلات در راستای همسو نمودن معاندین، موفق بوده و ۵۲,۷٪ نیز این میزان را خیلی زیاد می‌دانند.

در بحث محرومیت‌زدایی، خدمات‌رسانی و آبادانی روستاها و مناطق محروم، ۵,۵٪، اعتقاد به ضعف زیاد بسیج مساجد داشته، ۳,۶٪ نیز تأثیرات پایگاه‌ها را کم و ۲۳,۶٪، متوسط دانسته‌اند؛ در حالی که ۳۶,۴٪، میزان تأثیرگذاری را زیاد و حتی ۳۰,۹٪، بسیار موفق، ارزیابی نموده‌اند.

۷,۳٪ از پاسخگویان، معتقدند از طریق بسیج مساجد، می‌توان مباحث کارآفرینی و اشتغال‌زایی را به انجام رساند. همچنین ۳,۶٪ نیز این اثرگذاری را کم، توصیف کرده‌اند.

اما ۲۳,۶٪، تأثیرات بسیج مساجد را به‌طور متوسط و حتی ۴۵,۵٪ زیاد دانسته‌اند و این در حالی است که ۲۰٪ از مردم، آن را خیلی مؤثر، ارزیابی می‌کنند.

طبق برآورد انجام شده، ۵,۵٪ از شرکت‌کنندگان در نظرسنجی، به ناکارآمدی بسیج مساجد در پیاده‌سازی و اجرای طرح‌های اقتصاد مقاومتی معتقدند. ۳,۶٪ نیز این تأثیر را کم دانسته‌اند و ۱۸,۲٪، آن را متوسط ارزیابی نموده‌اند. در حالی که ۴۷,۳٪، تأثیر بسیج مساجد در راستای اقتصاد مقاومتی را زیاد و ۳۲,۷٪، خیلی زیاد، برآورد کرده‌اند. ۹,۱٪ از پاسخ‌دهندگان، اقدامات پایگاه بسیج در رونگری نسبت به فتنه‌ها و اختلاف‌افکنی دشمنان نظام را ضعیف و ۱۲,۷٪ کم‌اثر دانسته‌اند؛ در حالی که ۷,۳٪، متوسط می‌دانند. از طرفی، ۳۲,۷٪، این تأثیرات را زیاد و ۳۸,۲٪ باقیمانده نیز آن را بسیار مؤثر، تلقی نموده‌اند.

با توجه به نقش پایگاه بسیج در راهپیمایی‌ها، انتخابات، ۹دی و ... برای حضور حداکثری افراد محله و طبق آمار به دست آمده، ۷,۳٪ معتقدند که پایگاه‌ها برای ارتقاء این ارزش‌ها، بی‌تأثیر است و ۷,۳٪ از پاسخ‌گویان، به کم بودن اثربخشی، نظر داده‌اند. ۵,۵٪، اعتقاد به متوسط بودن این میزان دارند و ۴۳,۶٪ از نظر دهندگان، به تأثیر زیاد و ۳۶,۴٪ باقیمانده، به تأثیر حداکثری، اعتقاد دارند.

۹,۱٪ از پاسخ‌دهندگان، اقدامات پایگاه بسیج در روشنگری و آگاه‌سازی نسبت به مسائل سیاسی را ضعیف و ۹,۱٪، کم‌اثر دانسته‌اند؛ در حالی که ۲۱,۸٪، متوسط می‌دانند. از طرفی، ۳۴,۵٪، این تأثیرات را زیاد و ۲۵,۵٪ باقیمانده نیز آن را بسیار مؤثر، تلقی نموده‌اند.

۳,۶٪ از پاسخ‌دهندگان، اقدامات پایگاه بسیج در فعالیتهای دینی، مذهبی (حضور در نماز جمعه و جماعت) در محله را ضعیف و ۱۴,۵٪، کم‌اثر دانسته‌اند؛ در حالی که ۲۰٪، متوسط می‌دانند. از طرفی، ۴۵,۵٪، این تأثیرات را زیاد و ۱۶,۴٪ باقیمانده نیز آن را بسیار مؤثر، تلقی نموده‌اند.

۵,۵٪ از مردم، بسیج مساجد را در زمینه برنامه‌های تربیتی صالحین در راستای ارزشی نمودن، ناتوان و ۱۴,۵٪ نیز آن را کم می‌دانند. ۲۱,۸٪، تأثیرگذاری را متوسط، ارزیابی کرده و به زعم ۴۳,۶٪، بسیج مساجد به میزان قابل قبولی، مؤثر بوده و حتی از نظر ۱۴,۵٪، بسیار موفق بوده‌اند.

با توجه به موضوع نقش روحانیت اصیل و انقلابی به عنوان مرجع و هدایت‌گر در محله، طبق آمار به دست آمده ۱,۸٪ معتقدند که نقش پایگاه‌ها در این زمینه، بی‌تأثیر است و ۷,۳٪ از پاسخ‌گویان، به کم بودن اثربخشی، نظر داده‌اند. ۲۰٪، اعتقاد به متوسط بودن این میزان دارند و ۴۵,۵٪ از نظر دهندگان، به تأثیر زیاد و ۲۵,۵٪ باقیمانده، به تأثیر

حداکثری اعتقاد دارند.

در بحث مأموریت‌های کشوری (ریشه کن کردن بی‌سوادی، فلج اطفال و...)، ۱۶،۴٪ اعتقاد به ضعف زیاد بسیج مساجد داشته، ۱۶،۴٪ نیز تأثیرات پایگاه‌ها را کم و ۱۴،۵٪ متوسط دانسته‌اند؛ در حالی که ۵۲،۷٪ میزان تأثیرگذاری را زیاد و حتی ۱۶،۴٪ بسیار موفق، ارزیابی نموده‌اند.

۳،۶٪ از پاسخ‌دهندگان، اقدامات پایگاه بسیج در جهت پرکردن اوقات فراغت، با کمک برگزاری اردوهای علمی-تفریحی در محله را ضعیف و ۱۲،۷٪ کم‌اثر دانسته‌اند؛ در حالی که ۱۸،۲٪ متوسط می‌دانند. از طرفی، ۴۳،۶٪ این تأثیرات را زیاد و ۲۱،۸٪ باقیمانده نیز آن را بسیار مؤثر، تلقی نموده‌اند.

۹،۱٪ از پاسخ‌دهندگان، اقدامات پایگاه بسیج در قالب برگزاری کلاس‌های تقویتی به منظور افزایش بنیة علمی و ارتقاء تحصیلی دانش‌آموزان و دانشجویان محله را ضعیف و ۱۰،۹٪ کم‌اثر دانسته‌اند؛ در حالی که ۲۱،۸٪ متوسط می‌دانند. از طرفی، ۳۴،۵٪ این تأثیرات را زیاد و ۲۵،۵٪ باقیمانده نیز آن را بسیار مؤثر، تلقی نموده‌اند.

با توجه به نقش پایگاه بسیج در فعالیت‌های تبلیغی و هنری (دیوار نویسی، عکس شهدا، نقاشی و...) در مکان‌های مهم محله و طبق آمار به دست آمده، ۷،۳٪ معتقدند که پایگاه‌ها برای ارتقاء این ارزش‌ها، بی‌تأثیر است و ۱۲،۷٪ از پاسخگویان، به کم بودن اثربخشی، نظر داده‌اند. ۲۵،۵٪ اعتقاد به متوسط بودن این میزان دارند و ۳۴،۵٪ از نظر دهندگان، به تأثیر زیاد و ۲۰٪ باقیمانده، به تأثیر حداکثری، اعتقاد دارند.

۷،۳٪ از مردم، بسیج مساجد را در زمینه اعزام افراد به اردوهای راهیان نور، در راستای ارزشی نمودن، ناتوان و ۱۴،۵٪ نیز آن را کم می‌دانند. ۲۰٪ تأثیرگذاری را متوسط ارزیابی کرده و به زعم ۴۵،۵٪ بسیج مساجد به میزان قابل قبولی، مؤثر بوده و حتی از نظر ۱۲،۷٪، بسیار موفق بوده‌اند.

۹،۱٪ از پاسخ‌دهندگان، برگزاری مراسمات و اعیاد و جشن‌های مذهبی، پایگاه بسیج در راستای ارزشی نمودن محله را ضعیف و ۷،۳٪ کم‌اثر دانسته‌اند؛ در حالی که ۲۱،۸٪ متوسط می‌دانند. از طرفی، ۲۹،۱٪ این تأثیرات را زیاد و ۳۲،۷٪ باقیمانده نیز آن را بسیار مؤثر، تلقی نموده‌اند.

۹. تحلیل یافته‌ها

۹-۱. بررسی توصیفی ویژگی‌های دموگرافیک

آماره‌های توصیفی، به مجموعه‌ای از معیارهایی گفته می‌شود که می‌توانند مشخصات کلی از اطلاعات جمع‌آوری شده را برای پژوهشگر، ارائه دهند. توجه داشته باشید از

آماره‌های توصیفی، نمی‌توان نتایج را به حالات کلی تعمیم داد، که فقط برای ارائه یک دید کلی از تحقیق از این معیارها استفاده می‌شود. در پژوهش حاضر، با ارائه جداول و نمودارهای مربوطه به بررسی توصیفی مشاهدات پرداخته شده است. قسمت اول پرسش‌نامه، مربوط به مشخصات فردی پاسخگویان، شامل جنسیت، سن، تحصیلات و رشته تحصیلی پاسخ‌دهندگان می‌باشد. یافته‌های مربوط به مشخصات فردی پاسخگویان، در قالب جداول و نمودارهای ذیل، تشریح می‌گردد.

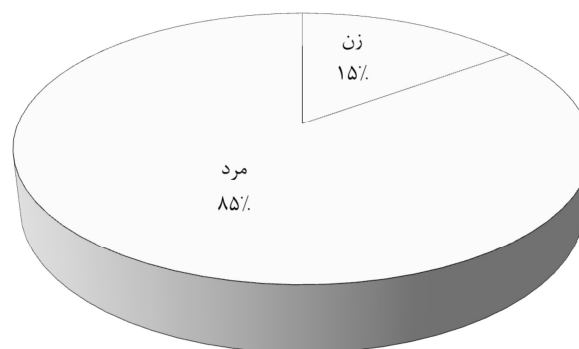
۹-۲. جنسیت

با توجه به جدول شماره ۱، از مجموع ۵۵ نفر واحد پژوهش، ۴۷ نفر معادل ۸۵ درصد، مرد و ۸ نفر معادل ۱۵ درصد، زن بوده‌اند. با توجه به اینکه بیشتر فعالیت‌های بسیج در قالب نظامی‌گری می‌باشد، زنان بیشتر تمایل دارند در مباحث فرهنگی و عقیدتی، دمت‌رسانی کنند.

جدول شماره ۱- توزیع فراوانی واحدهای پژوهش بر حسب جنسیت

جنسیت	تعداد	درصد
مرد	۴۷	۸۵,۵
زن	۸	۱۴,۵
مجموع	۵۵	۱۰۰

توزیع فراوانی متغیر وضعیت جنسیت واحدهای پژوهش، در نمودار شماره ۱ نیز قابل مشاهده است.

نمودار شماره ۱- فراوانی متغیر جنسیت

۹-۳. سن

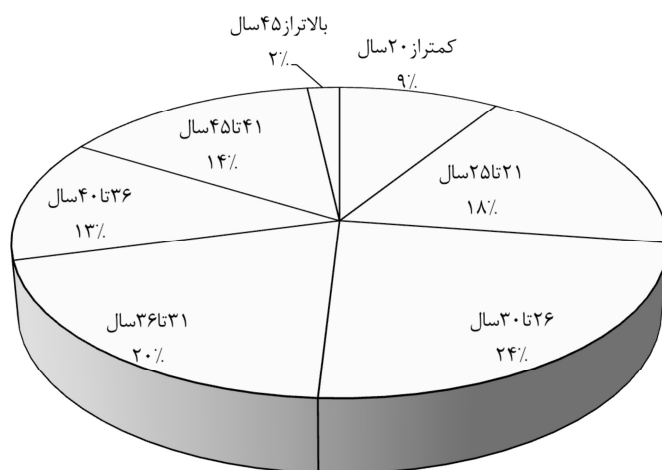
با توجه به جدول شماره ۲، از مجموع ۵۵ نفر واحد پژوهش، ۵ نفر معادل ۹ درصد، دارای سن ۲۰ سال و پایین‌تر؛ ۱۰ نفر معادل ۱۸ درصد، دارای سن بین ۲۱ تا ۲۵ سال، ۱۳ نفر معادل ۲۴ درصد، دارای سن بین ۲۶ تا ۳۰ سال؛ ۱۱ نفر معادل ۲۰ درصد، دارای

سن بین ۳۱ تا ۳۵ سال؛ ۷ نفر معادل ۱۳ درصد، دارای سن بین ۳۶ تا ۴۰ سال؛ ۸ نفر معادل ۱۵ درصد، دارای سن بین ۴۱ تا ۴۵ سال و ۱ نفر معادل ۲ درصد، دارای سن بالاتر از ۴۵ سال بوده‌اند که این موضوع، نشان‌دهنده جوان بودن طیف واحد پژوهشی، بر حسب سنی می‌باشد.

جدول شماره ۲- توزیع فراوانی واحدهای پژوهش بر حسب سن

سن	تعداد	درصد
کمتر از ۲۰ سال	۵	۹,۱
۲۱ تا ۲۵ سال	۱۰	۱۸,۲
۲۶ تا ۳۰ سال	۱۳	۲۳,۶
۳۱ تا ۳۵ سال	۱۱	۲۰,۰
۳۶ تا ۴۰ سال	۷	۱۲,۷
۴۱ تا ۴۵ سال	۸	۱۴,۵
بالاتر از ۴۵ سال	۱	۱,۸
مجموع	۵۵	۱۰۰,۰

توزیع فراوانی متغیر وضعیت سن واحدهای پژوهش، در نمودار شماره ۲ نیز قابل مشاهده است.

نمودار شماره ۲- فراوانی متغیر سن

۴-۹. میزان تحصیلات

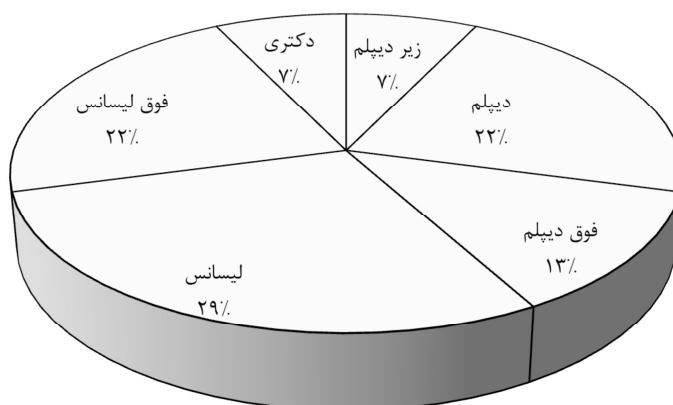
با توجه به جدول شماره ۳، از مجموع ۵۵ نفر واحد پژوهش، ۴ نفر معادل ۷ درصد، دارای تحصیلات زیر دیپلم؛ ۱۲ نفر معادل ۲۲ درصد، دارای تحصیلات دیپلم؛ ۷ نفر معادل ۱۳ درصد، دارای تحصیلات فوق دیپلم؛ ۱۶ نفر معادل ۲۹ درصد، دارای تحصیلات

لیسانس؛ ۱۲ نفر معادل ۲۲ درصد، دارای تحصیلات فوق لیسانس و ۴ نفر معادل ۷ درصد، دارای تحصیلات دکتری بودند. وجود افرادی که دارای سطوح بالای علمی و تحصیلاتی می‌باشند، موجب شده فعالیت پژوهشی حاضر، دارای وزن اعتباری بالایی باشد.

جدول شماره ۳- توزیع فراوانی واحدهای پژوهش، بر حسب سطح تحصیلات

سطح تحصیلات	تعداد	درصد
زیر دیپلم	۴	۷,۳
دیپلم	۱۲	۲۱,۸
فوق دیپلم	۷	۱۲,۷
لیسانس	۱۶	۲۹,۱
فوق لیسانس	۱۲	۲۱,۸
دکتری	۴	۷,۳
مجموع	۵۵	۱۰۰,۰

توزیع فراوانی متغیر وضعیت تحصیلات واحدهای پژوهش در نمودار شماره ۳ نیز قابل مشاهده است.

نمودار شماره ۳- فراوانی متغیر تحصیلات

۵-۹. رشته تحصیلی

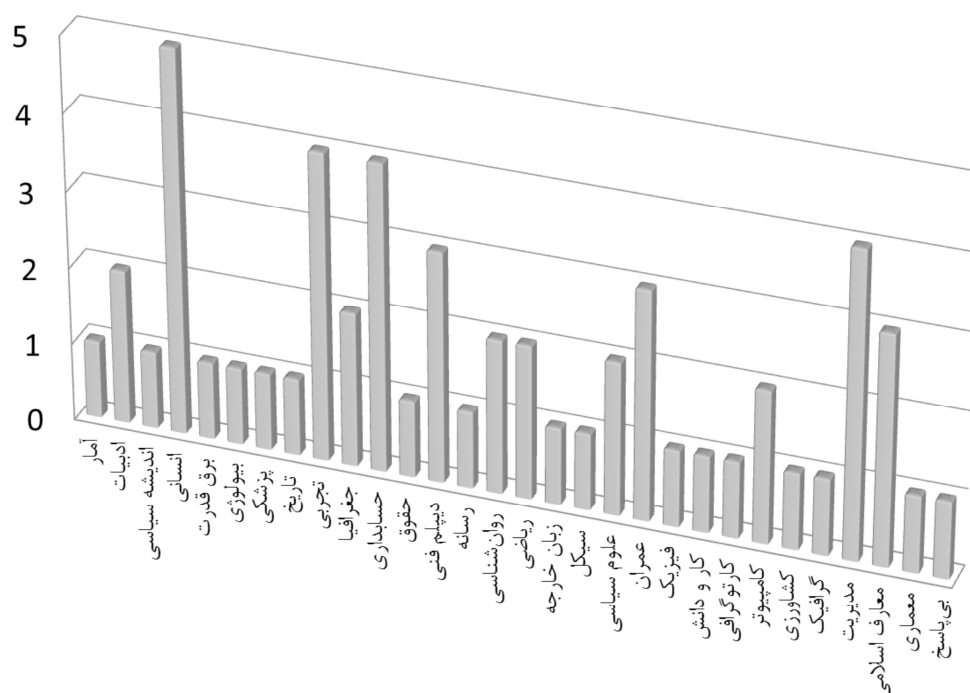
با توجه به جدول شماره ۴، از مجموع ۵۵ نفر واحد پژوهش، افراد از رشته ای تحصیلی مختلفی بودند که در زیر آمده است.

جدول شماره ۴- توزیع فراوانی واحدهای پژوهش، بر حسب رشته تحصیلی

رشته تحصیلی	تعداد	درصد	رشته تحصیلی	تعداد	درصد	رشته تحصیلی	تعداد	درصد
آمار	۱	۱,۸	تجربی	۴	۷,۳	ریاضی	۲	۳,۶

رشته تحصیلی	تعداد	درصد	رشته تحصیلی	تعداد	درصد	رشته تحصیلی	تعداد	درصد
ادبیات	۲	۳,۶	جغرافیا	۲	۳,۶	گرافیک	۱	۱,۸
اندیشه سیاسی	۱	۱,۸	حسابداری	۴	۷,۳	مدیریت	۴	۷,۳
انسانی	۵	۹,۱	حقوق	۱	۱,۸	معارف اسلامی	۳	۵,۵
برق قدرت	۱	۱,۸	دیپلم فنی	۳	۵,۵	معماری	۱	۱,۸
بیولوژی	۱	۱,۸	رسانه	۱	۱,۸	کارتوگرافی	۱	۱,۸
پزشکی	۱	۱,۸	روان‌شناسی	۲	۳,۶	کامپیوتر	۲	۳,۶
تاریخ	۱	۱,۸	فیزیک	۱	۱,۸	علوم سیاسی	۲	۳,۶
زبان خارجه	۱	۱,۸	کار و دانش	۱	۱,۸	عمران	۳	۵,۵
سیکل	۱	۱,۸	کشاورزی	۱	۱,۸	بی‌پاسخ	۱	۱,۸
			مجموع	۵۵	۱۰۰			

توزیع فراوانی متغیر رشته تحصیلی واحدهای پژوهش در نمودار شماره ۴ نیز قابل مشاهده است.

نمودار شماره ۴- فراوانی متغیر رشته تحصیلی

در ادامه، سایر شاخص‌های توصیفی، نظیر نحوه پاسخ‌گویی نمونه پژوهش، برای هر یک از گویه‌های پرسش مه وانحراف معیار و ضریب چولگی و کشیدگی برای کلیه سؤالات تحقیق، مورد بحث قرار می‌گیرد. فراوانی واحد پژوهشی در رشته‌های مختلف علمی، می‌تواند میزان اعتبار تحقیق را در انتخاب رندومی جامعه آماری، بالا ببرد.

۱۰. آمار استنباطی

بعد از توصیف متغیرها و پاسخ‌های به دست آمده از جامعه آماری، در این بخش، به بررسی فرضیه‌های مطرح شده و آزمون آماری مورد استفاده در پژوهش، پرداخته می‌شود تا بتوان، با تحلیل یافته‌ها، صحت و سقم فرضیات را از نظر آماری، مورد بررسی قرار دهیم.

۱۰-۱. آزمون فرضیات

۱۰-۱-۱. آزمون کولموگروف-اسمیرنف

همان‌گونه که اشاره شد، قبل از آزمون ضیات تحقیق برای انتخاب نوع آماره، به منظور آزمون فرضیات، لازم است فرض نرمال بودن داده‌ها، با استفاده از آزمون کولموگروف-اسمیرنف، مورد بررسی قرار گیرد.

این آزمون، جهت بررسی ادعای مطرح شده، در مورد توزیع داده‌های یک متغیر کمی، مورد استفاده قرار می‌گیرد. فرض‌های آماری مربوط به توزیع نرمال، به صورت زیر مطرح می‌شود:

H0: داده‌ها دارای توزیع نرمال هستند. H1: داده‌ها دارای توزیع نرمال نیستند.

اگر داده‌ها، دارای توزیع نرمال بودند، می‌توان از آزمون‌های پارامتریک، نظیر آزمون میانگین یک جامعه، دو جامعه یا چند جامعه و رگرسیون خطی، استفاده نمود. اگر داده‌ها، دارای توزیع نرمال نبودند، از آزمون‌های ناپارامتریک، استفاده می‌شود. آزمون‌های ناپارامتریک، معمولاً در مورد داده‌هایی با فراوانی کم، مورد استفاده قرار می‌گیرند.

با توجه به جدول شماره ۵، به دلیل اینکه سطح معناداری متغیرهای تحقیق، یعنی شاخص‌های مربوط به فعالیت‌های بسیج مساجد، در ساماندهی ارزشی محیط، بزرگتر از ۵ صدم است و نیز مقدار آماره کولموگروف-اسمیرنف، بین $+1,96$ و $-1,96$ قرار دارد، فرض صفر تأیید و ادعای نرمال بودن توزیع این متغیرها، پذیرفته می‌شود.

جدول شماره ۵- نتایج آزمون نرمال بودن

متغیرهای مورد مطالعه	آماره کولموگروف اسمیرنف	سطح معناداری	فرض نرمال بودن
فعالیت‌های فرهنگی	۰,۱۷۶	۰,۸۲۴	نرمال است
فعالیت‌های اجتماعی	۰,۱۸۷	۰,۸۱۳	نرمال است
فعالیت‌های اقتصادی	۰,۱۷۱	۰,۸۲۹	نرمال است
فعالیت‌های سیاسی	۰,۲۳۷	۰,۷۶۳	نرمال است
عالت‌های دینی	۰,۱۹۰	۰,۸۱۰	نرمال است
فعالیت‌های آموزشی	۰,۱۸۱	۰,۸۱۹	نرمال است
عالت‌های تبلیغی	۰,۲۰۰	۰,۸۰۰	نرمال است

۱۰-۱-۲. آزمون t تک نمونه‌ای

پس از وارد کردن داده‌های پرسش‌نامه، بدین صورت که طیف پنج گزینه‌ای لیکرت را با اختصاص مقادیر ۱ تا ۵ (۱: خیلی زیاد، ۲: زیاد، ۳: متوسط، ۴: کم و ۵: خیلی کم) را به مقیاس شبه فاصله‌ای، تبدیل کردیم. برای آزمون فرضیه‌های تحقیق، از آزمون میانگین یک جامعه (آزمون t) استفاده می‌کنیم. این آزمون، برای متغیرهای کمی، به کار می‌رود و در مواردی، برای تشخیص تأثیر یا عدم تأثیر یک متغیر (ها) در وضعیت مورد بررسی، استفاده می‌شود. مثلاً جهت بررسی تأثیر یا عدم تأثیر تمام متغیرهای تحقیق روی پدیده‌ای معین، از این آزمون استفاده می‌کنیم، به طوری که اگر میانگین هر متغیر، از حد معینی بیشتر بود، آن متغیر، در پدیده مورد نظر، مؤثر تلقی می‌شود (مؤمنی، ۱۳۹۱: ۶۸).

از این رو، برای بررسی فرضیات تحقیق، از آزمون فرض آماری میانگین یک جامعه یا به عبارتی از آزمون t یک نمونه‌ای^۱ استفاده گردیده است که در واقع، تفاوت بین میانگین نمونه مورد بررسی را با یک مقدار مفروض، مورد آزمون قرار می‌دهد.

۱۰-۱-۲-۱. آزمون فرضیه اول

H0: برنامه‌های فرهنگی بسیج محلات شهرری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط نمی‌باشد.

H1: برنامه‌های فرهنگی بسیج محلات شهرری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط می‌باشد.

با توجه به اینکه مقدار سطح معناداری برای متغیر فعالیت‌های فرهنگی، کمتر از ۵ درصد است، می‌توان چنین برداشت کرد که میانگین متغیر فعالیت‌های فرهنگی، اختلاف معناداری با عدد ۳ دارد. همچنین با توجه به اینکه حدود بالا و پایین این متغیر، مثبت است، میانگین این متغیر، از ۳ بیشتر است. در نتیجه، با توجه به حدود بالا و پایین سطر آخر این خروجی، می‌توان نتیجه گرفت که برنامه‌های فرهنگی بسیج محلات شهرری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط می‌باشد.

بنابراین، دلیلی برای تأیید فرضیه H0 وجود نداشته، لذا فرضیه H0 رد و فرضیه H1 تأیید می‌گردد.

۱۰-۲-۱-۲. آزمون فرضیه دوم

H0: برنامه‌های اجتماعی بسیج محلات شهرری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط نمی‌باشد.

H1: برنامه‌های اجتماعی بسیج محلات شهرری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط می‌باشد.

1. One Sample T-Test.

با توجه به اینکه مقدار سطح معناداری برای متغیر فعالیت‌های اجتماعی، کمتر از ۵ درصد است، می‌توان چنین برداشت کرد که میانگین متغیر فعالیت‌های اجتماعی، اختلاف معناداری با عدد ۳ دارد. همچنین با توجه به اینکه حدود بالا و پایین این متغیر، مثبت است، میانگین این متغیر از ۳ بیشتر است. در نتیجه، با توجه به حدود بالا و پایین سطر آخر این خروجی، می‌توان نتیجه گرفت که برنامه‌های اجتماعی بسیج محلات شهری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط می‌باشد.

بنابراین، دلیلی برای تأیید فرضیه H_0 وجود نداشته، لذا فرضیه H_0 رد و فرضیه H_1 تأیید می‌گردد.

۱۰-۱-۲-۳. آزمون فرضیه سوم

H_0 : برنامه‌های اقتصادی بسیج محلات شهری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط نمی‌باشد.

H_1 : برنامه‌های اقتصادی بسیج محلات شهری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط می‌باشد.

با توجه به اینکه مقدار سطح معناداری برای متغیر فعالیت‌های اقتصادی، کمتر از ۵ درصد است، می‌توان چنین برداشت کرد که میانگین متغیر فعالیت‌های اقتصادی، اختلاف معناداری با عدد ۳ دارد. همچنین با توجه به اینکه حدود بالا و پایین این متغیر، مثبت است، میانگین این متغیر، از ۳ بیشتر است. در نتیجه، با توجه به حدود بالا و پایین سطر آخر این خروجی، می‌توان نتیجه گرفت که برنامه‌های اقتصادی بسیج محلات شهری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط می‌باشد.

بنابراین، دلیلی برای تأیید فرضیه H_0 وجود نداشته، لذا فرضیه H_0 رد و فرضیه H_1 تأیید می‌گردد.

۱۰-۱-۲-۴. آزمون فرضیه چهارم

H_0 : برنامه‌های سیاسی بسیج محلات شهری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط نمی‌باشد.

H_1 : برنامه‌های سیاسی بسیج محلات شهری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط می‌باشد.

با توجه به اینکه مقدار سطح معناداری برای متغیر فعالیت‌های سیاسی، کمتر از ۵ درصد است، می‌توان چنین برداشت کرد که میانگین متغیر فعالیت‌های سیاسی، اختلاف معناداری با عدد ۳ دارد. همچنین با توجه به اینکه حدود بالا و پایین این متغیر، مثبت است، میانگین این متغیر، از ۳ بیشتر است. در نتیجه، با توجه به حدود بالا و پایین سطر

آخر این خروجی، می‌توان نتیجه گرفت که برنامه‌های سیاسی بسیج محلات شهری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط می‌باشد.
بنابراین، دلیلی برای تأیید فرضیه H_0 وجود نداشته، لذا فرضیه H_0 رد و فرضیه H_1 تأیید می‌گردد.

۱۰-۱-۲-۵. آزمون فرضیه پنجم

H_0 : برنامه‌های دینی بسیج محلات شهری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط نمی‌باشد.

H_1 : برنامه‌های دینی بسیج محلات شهری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط می‌باشد.

با توجه به اینکه مقدار سطح معناداری برای متغیر فعالیت ای دینی، کمتر از ۵ درصد است، می‌توان چنین برداشت کرد که میانگین متغیر فعالیت‌های دینی، اختلاف معناداری با عدد ۳ دارد. همچنین با توجه به اینکه حدود بالا و پایین این متغیر، مثبت است، میانگین این متغیر، از ۳ بیشتر است. در نتیجه، با توجه به حدود بالا و پایین سطر آخر این خروجی، می‌توان نتیجه گرفت که برنامه‌های دینی بسیج محلات شهری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط می‌باشد.

بنابراین، دلیلی برای تأیید فرضیه H_0 وجود نداشته، لذا فرضیه H_0 رد و فرضیه H_1 تأیید می‌گردد.

۱۰-۱-۲-۶. آزمون فرضیه ششم

H_0 : برنامه‌های آموزشی بسیج محلات شهری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط نمی‌باشد.

H_1 : برنامه‌های آموزشی بسیج محلات شهری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط می‌باشد.

با توجه به اینکه مقدار سطح معناداری برای متغیر فعالیت‌های آموزشی، کمتر از ۵ درصد است، می‌توان چنین برداشت کرد که میانگین متغیر فعالیت‌های آموزشی، اختلاف معناداری با عدد ۳ دارد. همچنین با توجه به اینکه حدود بالا و پایین این متغیر، مثبت است، میانگین این متغیر، از ۳ بیشتر است. در نتیجه، با توجه به حدود بالا و پایین سطر آخر این خروجی، می‌توان نتیجه گرفت که برنامه‌های آموزشی بسیج محلات شهری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط می‌باشد.

بنابراین، دلیلی برای تأیید فرضیه H_0 وجود نداشته، لذا فرضیه H_0 رد و فرضیه H_1 تأیید می‌گردد.

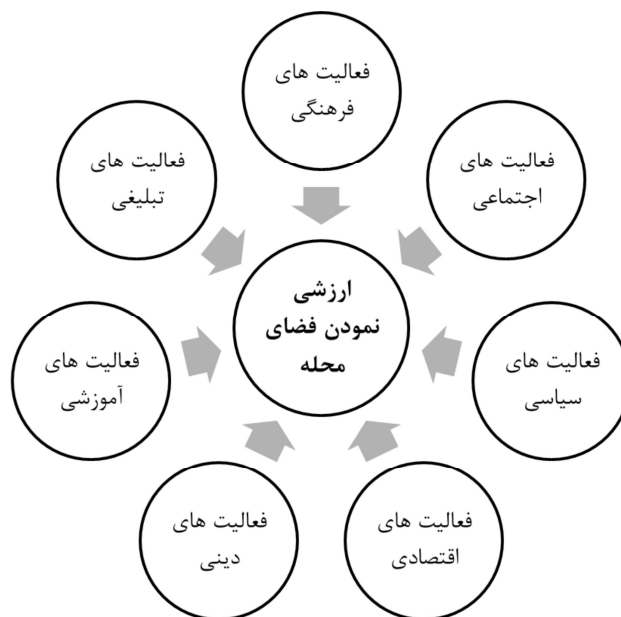
۱۰-۱-۲-۷. آزمون فرضیه هفتم

H0: برنامه‌های تبلیغی بسیج محلات شهری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط نمی‌شد.

H1: برنامه‌های تبلیغی بسیج محلات شهری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط می‌باشد.

با توجه به اینکه مقدار سطح معناداری برای متغیر فعالیت‌های تبلیغی، کمتر از ۵ درصد است، می‌توان چنین برداشت کرد که میانگین متغیر فعالیت‌های تبلیغی، اختلاف معناداری با عدد ۳ دارد. همچنین با توجه به اینکه حدود بالا و پایین این متغیر، مثبت است، میانگین این متغیر، از ۳ بیشتر است. در نتیجه، با توجه به حدود بالا و پایین سطر آخر این خروجی، می‌توان نتیجه گرفت که برنامه‌های تبلیغی بسیج محلات شهری، ظرفیت مناسبی برای ساماندهی فضای ارزشی محیط می‌باشد.

بنابراین، دلیلی برای تأیید فرضیه H0 وجود نداشته، لذا فرضیه H0 رد و فرضیه H1 تأیید می‌گردد.

نمودار شماره ۵- نمودار تحلیلی

۸. حجم و نمونه آماری

برای نویسندگان، در تعیین حجم یا اندازه گروه نمونه، عوامل گوناگونی چون اهداف، روش تحقیق، امکانات مالی و زمانی تحقیق، حجم جامعه آماری و میزان تأثیرپذیری متغیر وابسته از متغیرهای مستقل، دخیل بوده است که سعی شده رعایت شود. تعداد نمونه‌های تحقیق، با استفاده از فرمول کوکران و در سطح اطمینان ۹۵٪ و دقت اطمینان ۵۰٪،

شامل ۵۵ نفر بوده است که با توجه به محدود بودن جامعه، برای ۵۵ نفر از افراد، پرسش نامه توزیع شده است که در نهایت، ۵۵ پرسش نامه سالم و قابل تحلیل، جمع آوری گردید. از آنجا که ضریب آلفای کرانباخ، معمولاً شاخص کاملاً مناسبی برای سنجش قابلیت اعتماد ابزار اندازه گیری و هماهنگی درونی میان عناصر آن است، بنابراین، قابلیت اعتماد پرسش نامه مورد استفاده در این تحقیق به کمک آلفای کرانباخ ارزیابی گردید. این روش، برای محاسبه هماهنگی درونی ابزار اندازه گیری که خصیصه های مختلف را اندازه گیری می کند، به کار رفته است. ضریب آلفای کرانباخ، بین صفر و یک است که در واقع، همان ضریب همبستگی داده ها در زمان های مختلف می باشد. عدد یک، حداکثر همبستگی و عدد صفر، حداقل همبستگی را نشان می دهد.

از مجموع ۵۵ نفر واحد پژوهش، ۴۷ نفر معادل ۸۵ درصد، مرد و ۸ نفر معادل ۱۵ درصد، زن بوده اند.

از مجموع ۵۵ نفر واحد پژوهش، ۵ نفر معادل ۹ درصد، دارای سن ۲۰ سال و پایین تر؛ ۱۰ نفر معادل ۱۸ درصد، دارای سن بین ۲۱ تا ۲۵ سال؛ ۱۳ نفر معادل ۲۴ درصد، دارای سن بین ۲۶ تا ۳۰ سال؛ ۱۱ نفر معادل ۲۰ درصد، دارای سن بین ۳۱ تا ۳۵ سال؛ ۷ نفر معادل ۱۳ درصد، دارای سن بین ۳۶ تا ۴۰ سال؛ ۸ نفر معادل ۱۵ درصد، دارای سن بین ۴۱ تا ۴۵ سال و ۱ نفر معادل ۲ درصد، دارای سن بالاتر از ۴۵ سال بوده اند.

از مجموع ۵۵ نفر واحد پژوهش، ۴ نفر معادل ۷ درصد، دارای تحصیلات زیر دیپلم؛ ۱۲ نفر معادل ۲۲ درصد، دارای تحصیلات دیپلم؛ ۷ نفر معادل ۱۳ درصد، دارای تحصیلات فوق دیپلم؛ ۱۶ نفر معادل ۲۹ درصد، دارای تحصیلات لیسانس، ۱۲ نفر معادل ۲۲ درصد، دارای تحصیلات فوق لیسانس و ۴ نفر معادل ۷ درصد، دارای تحصیلات دکتری بودند. طبق پژوهش صورت گرفته، از فعالیت های بسیج در عرصه ها و ساحت های مختلف (فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، دینی، اجتماعی، آموزشی و تبلیغی)، ارتباط معناداری با ساماندهی ارزشی محیط، وجود داشته و در نهایت، فرضیه اصلی، مورد تأیید واقع شده است.

۹. نتیجه گیری

این تحقیق، به دنبال آن بود تا ضمن سنجش میزان اثرگذاری پایگاه بسیج مساجد، در ارزشی نمودن فضای محله در شرایط فعلی، عوامل مؤثر بر موفقیت یا عدم موفقیت را شناسایی و راهکارهای عملی مناسب برای ارتقای بهتر سطح تأثیرگذاری پایگاه بسیج مساجد، در ارزشی نمودن محیط، ارائه دهد. نتیجه این تحقیق، یک نوع ارزیابی از عملکرد پایگاه های بسیج مساجد، در حوزه اسلامی سازی است. طبق پژوهش صورت گرفته از فعالیت های بسیج در عرصه ها و ساحت های مختلف (فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، دینی،

اجتماعی، آموزشی و تبلیغی)، ارتباط معناداری با ساماندهی ارزشی محیط، وجود داشته و در نهایت، فرضیه اصلی، مورد تأیید واقع شده است.

جدول شماره ۶- خلاصه وضعیت فرضیات

ردیف	نوع فرضیه	فرضیه	وجود رابطه معنادار
۱	اصلی	ظرفیت‌های بسیج در ساماندهی ارزشی محیط، در پایگاه‌های بسیج شهری، تأثیر دارد.	وجود دارد
۲	فرعی	فعالیت‌های فرهنگی پایگاه بسیج، در ارزشی‌سازی فضای محیط، تأثیر دارد.	وجود دارد
۳	فرعی	فعالیت‌های اجتماعی پایگاه بسیج، در ارزشی نمودن فضای محله، تأثیر دارد.	وجود دارد
۴	فرعی	فعالیت‌های سیاسی پایگاه بسیج، در ارزشی نمودن فضای محله، تأثیر دارد.	وجود دارد
۵	فرعی	فعالیت‌های دینی پایگاه بسیج، در ارزشی نمودن فضای محله، تأثیر دارد.	وجود دارد
۶	فرعی	فعالیت‌های آموزشی پایگاه بسیج، در ارزشی نمودن فضای محله، تأثیر دارد.	وجود دارد
۷	فرعی	فعالیت‌های تبلیغی پایگاه بسیج، در ارزشی نمودن فضای محله، تأثیر دارد.	وجود دارد
۸	فرعی	فعالیت‌های اقتصادی پایگاه بسیج، در ارزشی نمودن فضای محله، تأثیر دارد.	وجود دارد

جمع‌بندی نتایج، گویای آن است که با توجه به آزمون فرضیات فرعی تحقیق، در قالب پرسش‌نامه‌های میدانی از جامعه آماری، فرضیه اصلی تحقیق، مبنی بر ارتباط معنادار و اثرگذار بین فعالیت‌ها و ظرفیت‌های بسیج، با ساماندهی ارزشی محیط شهری، به اثبات رسیده است.

۱۰. پیشنهادات

۱۰-۱. پیشنهادات پژوهشی

به جامعه علمی، به ویژه متصدیان امور فرهنگی در بسیج، پیشنهاد می‌گردد موضوعات ذیل را به عنوان اولویت‌های تحقیقی، مد نظر قرار دهند:

۱. بررسی آسیب‌های فرهنگی-ارزشی محیط‌های تفریحی شهری.
۲. بررسی علل و عوامل آسیب‌های فرهنگی-ارزشی محیط‌های تفریحی شهری.
۳. راهبردهای مقابله با آسیب‌های فرهنگی-ارزشی تفریح‌گاه‌های شهری، با بهره‌گیری از ظرفیت‌های بسیج محلات.

۴. بررسی نقش بسیج مساجد و محلات در کاهش بزه‌های اجتماعی مراکز تفریحی شهری.

۱۰-۲. پیشنهادات کاربردی

نتایج تحقیق، نشان داده است که تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران بسیج که فعالیت‌های پایگاه‌های مقاومت را جهت کنترل فضای اجتماعی تفریح‌گاه‌های شهری در اختیار دارند، باید:

۱. نسبت به هدف‌گذاری فعالیت‌های پایگاه‌های مقاومت، اقدام نمایند.
۲. نسبت به برنامه‌ریزی دقیق و تعیین اولویت فعالیت‌ها، اقدام نمایند.
۳. نسبت به تحلیل دقیق فضای ارزشی اجتماعی شهری با محوریت تفریح‌گاه‌ها، اقدام نمایند.
۴. نسبت به تعامل منطقی با نهادها و دستگاه‌های مختلف فرهنگی که قابلیت استفاده از ظرفیت‌های آن‌ها در محیط تفریح‌گاه‌ها وجود دارد، اقدام نمایند.
۵. از موازی‌کاری با دستگاه‌های دیگر در امور فرهنگی این محیط‌ها، خودداری گردد.
۶. نسبت به تشکیل تیم‌های تخصصی تشخیص آسیب‌های محیطی - ارزشی، در تفریح‌گاه‌های شهری، با محوریت پایگاه‌های مقاومت بسیج مساجد و محلات، اقدام شود.
۷. نسبت به توجیه و آموزش متصدیان امور فرهنگی این مراکز، اقدام مقتضی صورت گیرد.
۸. نسبت به راه‌اندازی گشت‌های امر به معروف و نهی از منکر، در این تفریح‌گاه‌ها، اقدام شود.

۱۱. محدودیت‌های تحقیق

نویسنده، در سیر انجام تحقیق، با موانع و محدودیت‌هایی روبرو بوده است که برخی از آن‌ها در ذیل، بیان می‌گردد:

۱. فقر ادبیات موضوع، به ویژه در حوزه تعریف مفاهیم سازمانی.
۲. عدم همکاری برخی رده‌های سازمان بسیج در ارائه اطلاعات.
۳. کمبود اطلاعات و تحقیقات مرتبط با موضوع پژوهش

فهرست منابع

۱. آذر، عادل و مؤمنی، منصور (۱۳۹۱)، *آمار و کاربرد آن در مدیریت*؛ تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
۲. معاونت راهبردی سپاه (۱۳۶۲)، *سپاه از دید قانون: مجموعه قوانین و مأموریت‌های رده‌های سپاه پاسداران انقلاب اسلامی*؛ تهران: انتشارات سپاه.
۳. دهخدا، علی‌اکبر (۱۳۷۲)، *فرهنگ فارسی دهخدا*؛ تهران: انتشارات ایر کبیر.
۴. نعیمی، محمد (۱۳۹۰)، *محله پایداری بارویکرد ارتقاء تعاملات اجتماعی*، انتشارات جامعه.
۵. عمید، حسن (۱۳۹۴)، *فرهنگ فارسی عمید*؛ تهران: انتشارات امیر کبیر.
۶. کریمیان، حسین (۱۳۴۵)، *ری باستان (جلد اول)*، انجمن آثار ملی.